

לוא יס
1564

הודעה הממשלה על צירוף חבר נוסף
לממשלה (תשובה) - 4.12.63

גברתי היושבת ראש, כנסת נכבדה.
ובכן, נחקיים מה שנאמר שמגלגלים זכות לידי זכאי,
וזכה חבר הכנסת גוברין לשמוע שבחים כה רבים. אני שמח על חלקו
וגם שמח על חלקי ועל חלקה של הממשלה, שזכינו להציב לפני הכנסת
עוד חבר אחד שיזכה לשבחים כלליים כאלה של כל הבית. אני בוודאי
מאחל ומצטרף אל כל הברכות שנאמרו כאן.

בין השבחים שמנו בחבר הכנסת גוברין היה גם שבח
הפרלמנטריזמוס. כאשר שמעתי זאת השבתי: נו, הנה יוכיחו הפעם
כולם, אם זה שבח, נאמנות לנוהג פרלמנטרי, ואני מסופק מאוד אם יש
נוהג כזה בוחיקי הפרלמנטים ואם היה נוהג כזה בכנסת שלנו במשך כל
השנים הללו, - וכבר התנסונו בצירופי חברים בודדים - שבהזדמנות זו
יעוררו את כל הפרשיות וכל צבעי הקשת של כל העניינים שיש לנו. חשבתי
לי שצדק חכם מכל אדם שאמר: עת לכל דבר וזמן לכל חפץ. אני מסופק
אם צריך היה לגייס את כל התותחים, ואם לא את התותחים הראשונים,
לכל הפחות את כל הפגזים. מה לא הוזכר כאן היום? לפני ארבעה שבועות,
או אולי פחות מזה, ערב הצגת הדו"ח והחקציב, שזה יומא דשוקא, יומא
דפגראש של הויכוח הגדול, הגנרלי, על כל העניינים שישנם? לא הייתי
בטוח שזה הנוהג הפרלמנטרי הנכון, ונדמה לי שהמטרה היא קצת מן הצד או
מן הפגזים והלאה. ירדו פגזים כל כך הרבה ואינני יודע לאן זה קלע.

בוודאי שהייתם מתרעמים עלי אילו הייתי מנסה אפילו, בשעה זו,
לענות על כל דבר ודבר, אשר במשך שנתיים, ועוד במשך שנתיים הדברים ייאמרו.
זמניות הממשלה, בזבוז הפיחות - האם לא שמעתם באזניכם מפי אותו חבר-
כנסת שערי במשך השנתיים הללו פעמים כה רבות? יש לו מהרהורי לבו
והוא בטוח שקביעות יש רק באופוזיציה - קביעות ויציבות; גבישים סמס;
יחסים, אולי גם נצחונות וקביעות. הממשלה - לא כל כך.

קביעות באופוזיציה יש רק ב"חרות".

מיכאל חזני :
המפלגה הדתית-לאומית

ראש הממשלה ל. אשכול: כנראה שגם חבר-הכנסת שערי מחיל להתגעגע על זה.

ושלמות כזאת, אין בקע, אין פרץ, אין רווחה,

הכל עושיט לפי תכנית, כל הצעותיהם לכנסת לדיון שהיינו עדים להם בשבועות האחרונים נעשו בשלמות גמורה גם של ה פלגה בפנים ? עד שלבסוף חיפשתי איזה מרצע מן השק, ועד שבא חבר הכנסת שערי ולא התאפק ואמר: הבסיס הצר. זה אני מבין, זאת הבינותי - הבסיס הצר. טוב, אני יכול בכל רגע לשנות את הבסיס, אולי יבוא הזמן לכך.

היו חברים אחדים -אולי עוד אעיר את ההערה הזאת ובזאת אסתפק - כמו חבר הכנסת לויין שגם כן רצה להכנס לבירורים ולוויכוחים על הפיחות, וגם על החקציב, על המאזן ועל מטבע זר ועל יציבות; לאחר דבריו ונאומו המצויין של חבר הכנסת ברעם, נדמה לי שאין לי מה להוסיף בסוגיות אלה.

אני רוצה להגיד לחבר הכנסת שחור וליחר החברים

שנגעו בענין הדתי - או בצרור הענינים הדתיים - שאני הקשבתי קשב רב ואני מקשיב, ואהם יכולים להעריך כפי שאתם רוצים, עד עכשיו, מעכשיו ולהבא, נדמה לי שלכולנו חסר הצו של : קשוט עצמך וקשוט שותפך. והמפלגות תמיד כשיוצאים לקשט, מקשטים אחרים. אמרתי כבר בקריאת ביניים שלא הסכמתי כל כך לדברים של חבר הכנסת שחור, אבל פנו אלי בטענה: מה אתה מדבר? ביקורת עצמית זו מידה לא כל כך מגוונה; לו ניחנתם קצה יותר ביכולה של ביקורת עצמית אולי הייתם רואים את הדברים קצת אחרת. נוסף לדיבורים שלכאורה הם יפים, כולנו רוצים מאהבת ישראל, ואני מעיד על עצמי שאפנני חש שנאה ליהודים, תהיינה הטריבות כאשר תהיינה. מדברים על אהבת ישראל, על הסרת מחיצות, אבל האמנם אתם עושים הכל בשל כך? האמנם כל מה שאתם עושים ומדברים כאן הוא בדיוק כך שיכול להביא לשלמות ולאחידות ולהבנת אחד את השני? בענין זה דיברו היום אחד אחרי השני שלושה או ארבעה חברים, ורק על זה דיברו, ואני מודה שזה ענין רציני, אם כי טיפלו פה בהצעות אחדות ואתם נאחזתם

1944

...

...

...

...

...

...

בדבר שהולך אצלכם ביחד. אומרים: הממשלה עשה, אני מקבל את זה על עצמי או אינני מקבל את זה על עצמי ואינני מכיר בזה. אני מודה שהרבנות זה מוסד מכובד ומאושר על ידי הממשלה אבל לא נוכל להיות בצל של חרמות (נ). כך אתם חושבים, שנוכל להיות ביחד? אינכם חושבים לבדוק לרגע את עצמכם ואת חבריכם ואת היהודים הטוסיים שאתם מדברים בשמם וגם רבים שאינכם מדברים בשמם, גם אם הם לא דתיים, האם זהו סגנון החיים בו נוכל להיות ביחד? כל הדברים האלה נאמרו לרגל בחירת גוברין, לא ידעתי שזה יובא היום, אחרת הייתי מביא את כל הציטטות מכל העתונים כדי להראות כיצד מחרימים את כל אניות "צים". בחרם לא חגיעו להבנה אחד את השני. מחר יחרימו את "הנובה" כי באיזה משק יש מפבח כשר או לא כשר. כך נחיה?

אינני רוצה להרחיב את הדיבור על כך אני מבקש מחברי הכנסת כך ופרוש וגרוס וכל יתר החברים שדיברו כאן, אני מאמין באמונה שלמה שאתם חרדים ודואגים - ואינני מפקפק לרגע באהבת ישראל ובאהבת המדינה שלכם - להראות במעשים, זה איננו מחייב כניעה, אינכם נכנעים או באים להכניע את כל הישוב הזה. לו אפשר היה לנהוג כך יחכך שגם זו דרך. אבל אוכלוסייה של 2,5 מיליון יהודים בקירוב אי-אפשר להכריח לקבל על עצמה מרות כזאת. לו אפשר היה, הייתי אומר: טוב, נחכה עד שיבוא המשיח ויפחור את העניינים. אתם יודעים שזה בלתי אפשרי ושאיננו ניחן לביצוע. אם כך, אז בשם אהבת ישראל, בשם אהבת היהודים הדתיים לרבבותיהם שצריכים לבוא ויבואו + - -

מנחם פרוש: במה יש כאן כפיה?

ראש הממשלה ל. אשכול: כאשר רבנים ומוסדות רבניים גדולים ומוכרים ולא מוכרים בארץ ובחוץ-לארץ באים ואומרים בריש גלי שיחרימו את כל אניות "צים", זה מספיק לי, לחרבות הזאת לא נוכל להסכים עם כל הכבוד

The first part of the report deals with the general situation of the country and the progress of the work done during the year. It is followed by a detailed account of the various projects and the results achieved. The report concludes with a summary of the work done and a list of the names of the staff members who have been engaged in the work.

The second part of the report deals with the financial statement of the organization for the year. It shows the income and expenditure for the year and the balance sheet at the end of the year. It also shows the details of the various items of income and expenditure and the names of the persons who have been engaged in the work.

The third part of the report deals with the general remarks and suggestions for the future. It contains a list of the names of the staff members who have been engaged in the work and a list of the names of the persons who have been engaged in the work.

שאני רוחש - ואמרתי זאת כבר כמה פעמים ואין אלו מלים רק מן השפה ולחוף. - אני יודע שהחלו להשמע קולות בודדים בגולה, בארצות-הברית, מפי אנשים דתיים בודדים לפי שעה, הרוצים להכניס קצת קרן תבונה לעניינים, קרן אורה, קרן הסברה, קרן אשר השמע גם בין חבריך, שחגיע - ואני מקווה שלא תפסח עליהם. - נכון שזה ענין רציני ונכון שאמרתי ייתכן ולא אחמיניה, אבל הוויכוח הגדול, המאבק התרבותי את זה רבים מאתנו יכולים לדחות לעוד 20-50-100 שנה. אבל זה צריך להיות מקובל על כולנו על שני הצדדים; לא יהיה כך שאחד יסתער ויתקוף ויתקוף ויסתער, ולשני נגיד: צריכה להיות אחבת ישראל ואחווה יהודים וצריך להיות ביחד ומה יאמרו הגויים, ומה יגידו בגת.

צנחם פרוש: מי התחיל בכל זה ?

ראש הממשלה ל. אשכול: אם נעמוד על כך, מי התחיל להניח מכשולים בדרכים, ברחובות ירושלים - ולא רק בשבטי

ישראל - אני ?

אמרתי שלא אמשיך בזה כי חשבתי שלא צריך להרחיב את הדיבור על כך עוד היום, והיינה לנו עוד הזדמנויות לכך. אבל הענין באמת מכובד, ואתם חברי הכנסת שימו לב לכך.

ועכשיו לא נשאר לי אלא לחזור ולהצטרף להערכות ולהביע את כל החקוות הטובות - בין אלה שיוצביעו בעד הממשלה ובעד גוברין, ובין אלה שהיו מצביעים בעד גוברין אבל לא בעד הממשלה, ובין אלה שהיו מצביעים בעד הממשלה לא בעד גוברין --

קריאות באולם: כאלה אין.

ראש הממשלה ל. אשכול: אין כאלה, ואני שמח, ואני מבקש לאשר את הצעת הממשלה.

